

ΝΕΟΣ

ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΑΞΣΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

16

1922

ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ * 1969 * RÉIMPRESSION ANASTATIQUE

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΒΑΣ. Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ

ÉDITIONS
BAS. N. GRÉGORIADÈS

Ε.Υ.Δ της Ε.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν ΡΛ κατάλοιπον ἀποτελεῖται ἐξ ἐνὸς ἀντιτυπου τοῦ γνωστοῦ ἔργου τοῦ Λάμπρου τοῦ φέροντος ἐπιγραφήν «Κερκυραϊκὰ ἀνέκδοτα ἐκ χειρογράφων ἁγίου Ὁρους, Κανταδριγίας, Μονάχου καὶ Κερκύρας νῦν πρῶτον δημοσιευόμενα» καὶ τυπωθέντος τῷ 1882 ἐν τῷ τυπογραφεῖῳ τοῦ Παρνασσοῦ. Μεταξὺ τῶν ἐν τῷ τόμῳ τούτῳ ἐκδεδομένων ἔργων εἶνε καὶ τὰ ἀκόλουθα δύο 1) «Ἀρσενίου ἀρχιεπισκόπου Κερκύρας ἐγκώμιον εἰς τὸν ἅγιον Θεοῖνον τὸν μάρτυρα» (σ. 9—22) καὶ 2) «Στίχοι ἰαμβικοὶ τοῦ σοφωτάτου Κερκύρων κύρ Νικολάου γεγονότες ἐπὶ τῇ παραιτήσει αὐτοῦ» (σ. 30—41). Τῶν ἔργων τούτων τὸ πρῶτον ἐξεδόθη ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 189 κώδικος τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Κουτλουμουσίου (φ. 107α—118α) γραφέντος ὡς πρὸς τὸ μέρος τοῦτο κατὰ τὸν δέκατον τέταρτον αἰῶνα¹. Τὸ δεύτερον ἐξεδόθη ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν CCXII ἑλληνικοῦ κώδικος τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Μονάχου. Ἐν τῇ ἐκδόσει ὅμως ταύτῃ εἶχε ὑπ' ὄψει ὁ Λάμπρος καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ Μουστοξύδου γενομένας πρότερον ἐκδόσεις ἐκ τοῦ Λαυρεντιακοῦ (Plim v cod X) καὶ τοῦ Βατικανοῦ (ὑπ' ἀριθ. CVII) κώδικος, τῶν ὑποίων τὰς γραφὰς σημειοὶ κάτωθεν τοῦ ἐκδοθέντος κειμένου². Μετὰ τὴν ἐκδοσιν τύποις τῶν δύο τούτων ἔργων, τὴν γενομένην, ὡς ἐσημειώσαμεν ἄνωτέρω, τῷ 1882, παρέβαλεν ὁ Λάμπρος τὸ ἐκδοθὲν κείμενον τοῦ πρώτου πρὸς αὐτὸν τὸν ὑπ' ἀριθ. 182 κουτλουμουσιακὸν κώδικα ἐξ ἀντιγράφου τοῦ ὁποίου εἶχεν ἐκδώσει, ὡς ἄνωτέρω ἐσημειώθη, τὸ πρῶτον τῶν ἔργων τούτων,³ τοῦ δὲ δευτέρου πρὸς τὸν ὑπ' ἀριθμὸν 17 (φ. 231β κ.ε)

1. Πρὸβλ. ἐν. ἀν. σ. 6 ε. Κατὰ τὸν Λάμπρον «ὁ κουτλουμουσιακὸς κώδιξ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὁ μόνος περιέχων αὐτό» (ἐν. ἀν. σ. 7).

1. Πρὸβλ. ἐν. ἀν. σ. 24 ε.

2. Τοῦτο βεβαίως δηλοῖ τὸ ἐν ἀρχῇ διὰ μελάνης ὑπὸ τοῦ Λάμπρου σημειούμενον «Παρεβλήθη πρὸς τὸ ἐν τῷ ὑπ' 189 φ. 107α—117 β κουτλουμου-

κώδικα τοῦ Κουτλουμουσίου ἐν τῷ ὁποίῳ εὑρίθεται τὸ ἀνωτέρω ἔργον τοῦ Κερκύρας Νικολάου. Ἰὰς διαφόρους γραφὰς ἔχει σημειώσει ἐν τῷ περιθωρίῳ ὡς πρὸς τὸ πρῶτον, ἐν τῷ κειμένῳ αὐτῷ ὡς πρὸς τὸ δευτέρον.

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων ἄξια λόγου καὶ ἀναγραφῆς εἶνε αἱ ἐν τῇ ἐκδόσει ταύτῃ σημειούμεναι διάφοροι γραφαὶ τῶν ὁποίων αἱ πλείστα εἶνε ἀναμφισβότως καὶ αἱ ὀρθαί.

Ἐν τῷ πρώτῳ τῶν κειμένων τούτων ἔχουσι σημειωθῆαι ἑξῆς διάφοροι γραφαί. Ἐν σ. 11 στ. ἡ μετὰ τὸ «σὺ μὲν οὖν» προστίθεται «ὧ γὰρ ταῦτα πάντα καταπερρόνεται». Ἐν σ. 13 στ. ἡ ἀντὶ «ἐποινετέον» γέγραπται «ἐπανιτέον». Ἐν σ. 16 στ. ἡ ἀντὶ «τὴν προκειμένην» γέγραπται «τῶν προκειμένων». Ἐν σ. 17 στ. ἡ ἀντὶ «πεπλήγει» «ἐπλήγη». Ἐν σελ. 18 στ. 27 ἀντὶ «τότε ὁ Τίγρις» «ὁ τε Τίγρις» καὶ ἔχει σημειωθῆαι ἐν τῷ ὡς «ἄλλη ὁμως χειρὶ προσετέθη κακῶς ἔμπροσθεν τοῦ ὁ ἐν τ». Ἐν σ. 19 στ. ἡ ἀντὶ «κινουονται» «κενουονται». Ἐν σ. 20 στ. 22 ἀντὶ «αὐτόν» «αὐτόν» στ. 25 ἀντι «τηλικούτων» «τηλικαύτην» καὶ στ. 28 ἀντὶ «ἀνέμεινε» «ἀνέμενε».

Ἐν δὲν τῷ δευτέρῳ αἱ ἀκόλουθοι¹.

Σελ.	Στίχ.	Ἄντι	Γράφ.
30	2	μὴ κάμνης	μὴ κάμνε
»	2	περιττά	περισσά
»	7	τοῦτ' ἔστι	ταῦτ' ἔστι
»	10	κρύφ' ἄλλα	κρύφαλα
»	14	τῆξίς ἔστι	τῆξις ἔστί
»	15	τοῖς	τῶν
»	16	σωζόντων	σωζόντων

σιακῶ κώδικι ὑπάρχον ἀντίγραφον». Ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν κωδίκων τῶν βιβλιοθηκῶν τοῦ Ἄθωνος ἐν τοῖς ὑπ' ἀριθμῷ 3086 (17) καὶ 3262 (189) κώδικε τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου σημειοῖ ὁ Λάμπρος τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκδοσιν τῶν δύο τούτων κειμένων (πρβλ. τομ. Α' σ. 275 καὶ 295).

1. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ σημειωθῆι ἐνταῦθα ὅτι αἱ διάφοροι γραφαὶ ἐν τῷ δευτέρῳ κειμένῳ, ἐν ᾧ πρόκειται περὶ παραβολῆς πρὸς νέον κώδικα, εἶνε πολὺ περισσότεραι τῶν ἐν τῷ πρώτῳ. Ἄξιον σημειώσεως εἶνε ἐνταῦθα ὅτι ἡ ἐπιγραφή τοῦ ἔργου ἐν τῷ ἡμετέρῳ κώδικι εἶνε ἡ ἑξῆς «Στηλογραφία τῆς ἐμῆς κηδίας. Στίχοι τοῦ Κερκύρας πρὸς τὴν παραίτησιν αὐτοῦ».

»	18	ἦ	ἦ
»	18	ὡς	καὶ
»	19	αὐτόν	αὐτῶν
»	32	μάλης	μέθης
»	33	πλησιάζει	πλησιάζει
»	35	τις εὐθέως	τις εὐθέως
»	41	ποιία	ποιία
32	54	ἦ γὰρ ἦλθον	προῆλθον
»	60	φέρειν	φέρων
»	61	μάλιστα	μάλλιστα
»	62	ἡσυχάζειν	ἡσυχάζειν
»	62	ἀρμόσει	ἀρμόσει
»	65	διδασκῆς	διδασκῆς
»	65	πονηρίαν	πονηρίας
»	69	συνιών	συνδιών
»	70	ἔσται	ἔστω
33	74	εὐστόχως	εὐστόμως
»	82	πλήρη φρίκης	φρίκης πλήρη
»	88	ταῦτα	αὐτά
»	88	λόγῳ μακαρίσει	μακρίσει λόγῳ
»	89	Μιλῆσια	μειλίχια
»	90	σαφῶς	σοφῶς
»	90	ἀκούσει	ἀκούση
»	90	παροιμίαν	παρρησίαν
»	91	θρόνος	θρήνος
34	99	θέλης	θέλεις
»	101	ψάροι	ψάρες
»	105	φαγεῖν	φυγεῖν
»	105	μόνος	μόνον
»	106	τόν	τό
»	106	λόγον	λέγειν
»	107	ἐκλαλητέον	οὐ λαλητέον
»	109	πρὸς ἄξιαν	παραξένων
»	110	θεοῦ	θείαν
»	117	ἔδοξεν	ἔδειξεν
»	119	θέμις	θέμης
»	124	πάντα πᾶσι	πάνταπασι

35	130	κτανεῖν	κτανεῖ
»	130	τοῖς	τίς
»	136	ἀπέλθης	ὑπέλθη
»	137	ἐν βίῳ	ἐν μέσῳ
»	138	συφοῖς δ'	συφοῖς
»	139	δέχου βέλτη	βέλτη δέχου
»	141	ἄπαρθεσκω	ἐναρέτκειν
»	141	κρίνων	κρίνω
»	142	παιτάλευσε	πάντα λέγε
»	145	τὸν ζήλον	τῶν ζήλων
»	146	τὴν φυλακὴν	τῆ φυλακῆ
»	151	μακρόθεν	γωνίᾳ
36	152	ἄκομφός εἰμι	ἄκομφος εἰμί
»	152	μετακλίσεις	μετακρίσεις
»	154	ἄσθενή γνώμη φέρει	ἄσθενῆ γνώμη λέγειν
»	158	κἄν	καὶ
»	158	τὴν διαρτίαν	τῆ διαρτίᾳ
»	159	μικτὸν	φρικτὸν
»	164	τάς	τοὺς
»	165	ζῆν	ζῆν
»	171	πύση	πύσοι
»	173	ἐκθύμως	εὐθέτως
»	178	οἴμοι	οἴμοι
37	182	προῖόν	ποιόν
»	182	οἷόν ἐστι	οἶον ἐστί
»	191	σύμπασα	ξὺμπασα
»	192	ζῆν	ζῆν
»	198	τι δέ	δέ τι
»	199	κακία	καρδία
»	202	φύγοι	φύγη
»	203	πηγνόντος	πηγνῶντος
»	205	δυσμενοῦς	δυσμενώς
»	206	καλῶς	κακῶς
38	209	κακῶς	βαβαί
»	211	φύγοιμι	φεύγοιμι
»	214	προσελθῶν	προελθῶν
»	218	γραφῆ	γραφίς

»	218	τροφῶν	γραφῶν
»	219	τροφή	τροφῆ
»	219	προσλαλεῖν	προσλαλή
»	221	ζῆν μόνον	ζῆν μόνον
»	226	κλίνει	κλίνει
»	227	οὖν τί πάθω	ὦ τί δράσω
»	230	άλωτά	άλωτά
»	231	ἔξεστιν	ἔνεστιν
39	237	ἀεὶ κύκλοις	κύκλοις ἀεὶ
»	238	ἔξ ἀπληξίας	ἔξ ἀπληξίας
»	239	κατακρίνουσι δ'	κατακρίνουσιν
»	245	καθίσω	καθήσω
»	246	ἔχων	ἔχω
»	249	πάντα πᾶσι	παντᾶσιν
»	249	τρόπον	τύπον
»	252	τέλος	πάλιν
»	254	πέσθακεν ὅς	ὅς ἐκτρέχων
»	258	νυμφαγωγήσονται	νυμφαγωγήσαντι
»	259	ἔδνα	ἔδνα
»	262	ἐν τῷ μέσῳ τις	ἐν τῷ μέρει τις
»	262	σκευασάτω	σκευασάτω
40	263	μελανούρων	μελανούδων
»	264	τῆ	καί
»	266	ἀρχικῶς	σαρκικῶς
»	268	πῶς παραστήσω	παραστήσω τῷ
»	276	μετεγγράφουσι	μεταγράφουσι
»	278	ἔχον	ἔχει
»	280	στέλλεσθε	στέλλετε
»	286	σύμπασα	ξύμπασα
41	289	παρηνώχλησα	κατηνώχλησα
»	295	στιγητὸς καὶ μισητὸς	μισητὸς καὶ στιγητὸς
»	305	εὐδοξίαν	εὐπραξίαν

Ἄξιον τέλος σημειώσεως εἶνε ὅτι ἐν τῷ ἡμετέρῳ κώδικι παραλείπονται οἱ στίχοι 92 καὶ 93, 127 καὶ 306—310, ἔχουσι δὲ οἱ ἀκόλουθοι στίχοι ὡς ἐξῆς τεθῆ· οἱ στίχοι 185 καὶ 186, 186 καὶ 185 καὶ οἱ στίχοι 258 καὶ 259, 259 καὶ 258.

Κ. Ι. Δ.